

به ناوی خوای به خشنده و میهره بان
به ناوی که له وه
ئهنجومه نی نیشتمانیی کوردستان - عیراق

پشت به حوکمی بر گه (۱) ی ماددهی (۵۶) له یاسای ژماره (۱) ی سالی (۱۹۹۲) ی،
هموار کراوو، له سهر داوای ئهنجومه نی وهزیرانی ههریمی کوردستان - عیراق، ئهنجومه ن له
دانیشتنی ژماره (۱۳) ی رۆژی (۱۱/۱۰/۲۰۰۶) ی خویدا، برپاری دانانی ئه یاسایه ی خواره وه ی
دا:

یاسای ژماره (۱۱) ی سالی / ۲۰۰۶
یاسای وهزاره تی پیشه سازی ههریمی کوردستان - عیراق

ماددهی یه کهم:

مه بهست له م زاراوانه ی خواره وه، بۆ ئه م یاسایه، ماناکانی بهرام به ریانه:

یه کهم: ههریم: ههریمی کوردستان - عیراق .

دووهم: وهزاره ت: وهزاره تی پیشه سازی.

سییه م: وهزیر: وهزیری پیشه سازی.

چوارهم: بریکاری وهزاره ت: بریکاری وهزاره تی پیشه سازی.

پینجه م: ئهنجومه ن: ئهنجومه نی راپوژکاری وهزاره ته که.

- ئامانجه کانی وهزاره ت -

ماددهی دووهم:

ئه م وهزاره ته، ئاراسته کردنی بزاقی پیشه سازی و، به ره وچاکتر گۆرپین و فراژو کردنی (تطویر
وتنمیه) کهرتی پیشه سازی گشتی و کهرتی تیکه ل و کهرتی تاییه ت له ههریمدا، له بواری
سه نهه تکاری (ته حویلی و ته رکیبی و مه عریفی) و ده سترکرددا، ده گرتیه نه ستوو، بۆ
وه دیه پنانی ئه م ئامانجه ی خواره وه ش ده که ویته کار: -

یه کهم: له چوار چیوه ی پلانگه لی فراژو کاری (تنمیه) له ههریمدا، سیاسه تی (ته صنیع) پیشنیاز
ده کاو، ئامانج و (موئه ششهرات) بۆ کهرته کانی تاییه ت داده نی.

دووهم: پلانگه لی سالانه و، مامناو هندو، پلانگه لی ماوه دوور، بۆ کهرته پیشه سازیه کان ئاماده
ده کا.

سپيەم: ليكۆلپىنەۋە لەسەر كەلكى (الجدوى) ھونەرى و ئابوورى، بۆ پروژە پىشەسازىيە كان ئامادەدەكا، پىشنىيازىش دەكا، ئەو ليكۆلپىنەۋانە لە پلانگەلى فراژو كارى ھەرىمدا تۆمار بىرىن.

چوارەم: پروژەگەلى پىشەسازى و خزمەتگوزارى بىرىدراو جىيەجى دەكات.
پىنجەم: سەرپەرشتى بزاقى كەرتەكانى پىشەسازى و رىئىمايشىيان دەكا، ئەنجامگەلى بەجىيەئىيانى پلانەكانىش، لەرووى چەندىتى و چۆنىتىيەۋە ھەلدەسەنگىنى و رىنگاچارەلى لەبارىشىيان بۆ دەدۆزىتەۋە، رەئىۋھاتەكانىشىيان (متوجاتھا) دەپارىتى.

شەشەم: دواى ئامادەكردنى دىراسەت لەسەر كەلكى (جدوى) ھونەرى و ئابوورى پروژە، ئەوجا، ئىجازەلى دامەزراندنى پروژەگەلى پىشەسازى، يان بەرفراوانكردن و گۆرىنى مەبەستەكانىيان دەدا.

ھەوتەم: رىقابەلى چۆنىتى رەئىۋھاتە پىشەسازىيەكان (المنتجات الصناعية) بەجۆرى دەكا، كە لەگەل مۇاسەفاتى بەركارى جىھانىدا چۆنىتەك زامەن بى، ئامۆزگارى و رىئىمايش دەربارەلى چاكتۇكردنى چۆنىتى ئەم رەئىۋھاتانە پىشكەش دەكات.

ھەشتەم: لەچوارچىۋەلى پلانگەلى فراژو كارى پىشەسازىدا، لەھەرىمدا، كۆمەلگەلى پىشەسازى دادەمەزرىتى و خزمەتگوزارى پىۋىستىيان بۆ فەراھەم دەكات.

نۆيەم: دانانى پلانگەلى ليكۆلپىنەۋە بەرەۋچاكتۇگۆرىنى پىشەسازى بۆ كەرتە پىشەسازىيەكان، بەجۆرىكى ئەوتۇ كە سوود بە ئامانجەكانى پلانگەلى فراژو كارى بەخشى، ئەمەش بۆ ئەۋەيە كە جۆرى رەئىۋھات (المنتجات) و خزمەتگوزارى پىشەسازى چاكتۇبىن و، ئىش و كارى رەئىۋھىنەكى (الإنتاجية) بەرەۋ باشتۇر بگۆردى و، ئەركومەسەرفى كەمتۇ بىسى و، تەكنىكى تازەبابەتىيان بچىتە ناو.

دەيەم: بەھاۋدەنگى لەگەل ۋەزارەتى ژىنگەلى ھەرىمدا، ئىجرائاتى تايبەت بە پاراستنى ژىنگەۋ ليكۆلپىنەۋەلى كىشەكانى پىسبوونى ژىنگە دەگرىتە بەرەۋ، ھەندەلى پىۋەندىشى بە بزاقى ۋەزارەتەكەۋە ھەبى، رىنگاچارەلىيان بۆ دەدۆزىتەۋە.

ياز دەم: لەرىنگاى خولى مەشق و، بەھاۋكارى زانكۆكان و پەيمانگە ھونەرىيەكان و ناۋەندو دەزگا پىسپۆرەكانى پىۋەندىدار، لەناۋەۋە دەرەۋەلى ھەرىمدا، ھىزى كار لەناۋ ۋەزارەتەكەدا، فراژودەكا (تنمية) و بەرەۋچاكتۇ دەگۆرى.

دواز دەم: سىستەمى كارى ئىدارە پىشەسازىيەكان، بە بزاقى جۆر بەجۆرىشىيانەۋە بەرەۋچاكتۇ دەگۆرى و، بەدوۋى جىيەجىكردنىياندا خەمخۆردەبى.

سىاز دەم: بىنكەلى زانىارى، بۆ مەعرىفەلى زانستى و تەكنۆلۆجى و مۇاسەفاتى ھونەرىيە پىۋەندىدار بە چالاكىيە جۆر بەجۆرەكانى ۋەزارەتەكەۋە بەرىۋە دەبات.

چواردهم: به دووی جیبه جیکردنی به ندو به ست (الضوابط) و ریتمایگه لی تایهت به سه لامه تی سه نعه تگری و پیشه گری ناو کارگه کانداه چی.

پازدهم: هه ناردهی ره نیوهاتی پیشه سازی (المنتجات الصناعية) نیشتمانی دنه ددهات.

شازدهم: له پیشانگا پیشه سازیه کانی ناوه وه دهره وهی هه ریتمدا به شداری ده کا.

هه فدهم: دواي ره زامه ندیی سه رو کایه تی نه نجومه نی وه زیران، وه زارهت له گهل شاره زیانی بیانی و کومپانیو ده زگا پیشه سازی و پسروره کانداه، ریکه وتنامه ده به ستی که له دایه ره وه کارگه کانی وه زاره ته که دا کار بکه ن.

هه ژدهم: دواي ره زامه ندیی سه رو کایه تی نه نجومه نی وه زیران، وه زارهت له گهل ناوه ندیه کانی (مراکز) لی کولینه وهی زانستی و ته کنولوجیه نیوده ولته تی و، نووسینگه راویژ کاره کانداه ده که ویته هاو کاری بو بهره و چاکتر گزینی نیش و کاری وه زاره ته که.

- پیکهاته کانی وه زارهت -

ماددهی سییه م:

یه که م: وه زیر: سه رو کی بالاو، بهرپرسی نیش و کارو ناراسته کردنی سیاست و سه ره پهرشتکردن و ریقابسه کردنی وه زاره ته که یه وه، هه موو بریارو فه رمان وریتمایگه لی کیش پیوه ندییان به نه رکوفرمان و پیکهاته وه سه لایحیات و کاروباری دیکه ی هونه ری و دارایی وئیداری وریکخستنی وه زاره ته که وه هیه، به پیی حوکه کانی نه م یاسایه، له وه زیره وه دهره دهن و به سه ره پهرشتیی خوی جیبه جی ده کرین. وه زیر بهرامبه ره به نه نجومه نی وه زیرانیش بهرپرسه، چونکه خویشی نه ندامیکی هاو کاری وه زاره ته که یه وه، بویشی هیه، هه ندی له سه لایحیاتی خوی، به بریکاری وه زارهت، یان به بهرپوه به ره گشتیه کان، یان به هه رکه سی له وه زاره ته که دا، که خوی به له باری بزانی بسپیری.

دوه م: بریکاری وه زارهت: له چوار چیوهی سه لایحیادا که پیی ده سپیردری یاریده ی وه زیر ددهات، له ناراسته کردنی وه زارهت و سه ره پهرشتی کردنی کاروباره کانداه.

سییه م: نووسینگه ی وه زیر: فرمانبه ری به پله ی بهرپوه به ره سه رو کایه تی ده کا، پروانامه ی زانکوی هه بی، ژماره یی فرمانبه ریش یاریده ی ددهن.

چواره م: نووسینگه ی بریکاری وه زارهت: فرمانبه ری به پله ی بهرپوه به ره بهرپوهی ده با، پروانامه ی زانکوی هه بی، ژماره یی فرمانبه ریش یاریده ی ددهن.

پینجه م: راویژ کاره کان: له چوار که س زیاتر نابن، مه رجیشه پروانامه ی زانکویان هه بی و، خاوه ن نه زمون و که رده ش بن.

شه شه م: بهرپوه به رایه تی گشتیی کاروباری ئیداری و دارایی: فرمانبه ری سه رو کایه تی ده کا، پروانامه ی زانکوی هه بی و، خاوه ن نه زمون و پسرور بییت.

هه وه م: بهرپوه به رایه تی گشتیی پلاندانان و به دوا دچوون: فرمانبه ری سه رو کایه تی ده کا، پروانامه ی زانکوی هه بی و، خاوه ن نه زمون و پسرور بییت.

ههشتم: بهر پۆه بهرایه تی گشتیی پیشه سازی: فرمانبهری سهرۆ کایه تی ده کا، بر وانامه ی زانکۆی هه بی و ، خاو ن ئه زموون و پسه پۆر بی ت.

مادده ی چوارهم:

ئه نجومه نی راویژ کاری و هزاره ت: له مانه ی خواره وه پیک دیت:

- ۱- وه زیر: سهرۆ که.
- ۲- بریکاری و هزاره ت: جیگری سهرۆ که.
- ۳- راویژ کاره کان: ئه ندامن.
- ۴- بهر پۆه به ره گشتییه کان: ئه ندامن.
- ۵- هه ر شاره زایه کی دی، که وه زیر له ناو و هزاره ته که یان له ده ره وهیدا به باشی بزانی: ئه ندامه.

مادده ی پینجه م:

وه زیر، بۆی هه یه، به پیی رینمای، ده رماله به کارمه ندان به پیی سروشتی ئیشه که ی یان جیگای جوگرافی ئیشه که ی یان به پیی بهر پر سیاریتی وه زیفی یان به پیی به ئه زموونی ئه و کارمه نده، به خشی.

مادده ی شه شه م:

یه که م: ئه ر کوفرمان و ئیشه تاییه ته کانی پیکهاته کانی و هزاره ت به پیرۆ دیار ده کرین .
دووهم: وه زیر بۆی هه یه ، رینمای پیویست، بۆ ئاسانکاری جیبه جیکردنی حوکمه کانی ئه م یاسایه ده ر بکات.

سپه م: وه زیر بۆی هه یه، هه ر بهر پۆه بهرایه تیه ک یان به شیک یان هۆ به یه ک له ناو پیکهاته کانی و هزاره تدا، به پیی پیداویستی ئیشه کانیا، بکاته وه یان یه کیانبخات، یان ئیلغایان بکات.

مادده ی حه وته م:

هه ر ده قی له گه ل حوکمه کانی ئه م یاسایه دا نه گونجی ، کاری پی ناکری.

مادده ی هه شه ته م:

پیویسته له سه ر ئه نجومه نی و هزیران و ، لایه نه پیوه ندیداره کانیش ، حوکمه کانی ئه م یاسایه جی به جی بکه ن.

مادده ی نۆیه م:

ئه م یاسایه له رۆژی ده ره یئانیه وه ده خریته کار و له رۆژنامه ی فه رمیی (وه قایعی کوردستان) دا بلا وه کریته وه .

عدنان ره شاد مو فتی

سه رۆکی ئه نجومه نی نیشتمانی

کوردستان - عیراق

– ھۆكۈمەت كۈچى دانا ئىش ياسايدۇ –

لەبەر ئەۋەتىلگەن ھۆكۈمەتنى ھەرىقى كوردستاندا، ۋەزارەتنى پىشەسازى تازە دانراۋە، دايسەرەكانى كارەبايشى لى دابىر كراۋە، بۇ ئەۋەش كە كەرتە پىشەسازىيەكانى ھەرىم يەكبخرىن و سەرپەرشتىيى بزاڭ و ئاراستە كوردنيان بكرى و موراۋەبە كوردنى جۆرۈ چۆنىتىيى رەنىۋهاتە پىشەسازىيەكان (المنتجات الصناعية) مەيسەربىي و لەگەل مواسەفاتى بەر كاردا چۈنەك زامن بى و، چۆنىتىيان چاكتىر بكرى و، ئىش و كارى ۋەزارەتە كەو بەرپۆۋەبەرايەتتە گشتىيە كانىشى رىك بخرىن، لەبەر ئەۋە، زەرۋورەت ۋەھامى پىۋىست كورد كە ياسايدۇ بۇ ديار كوردنى ئەر كوفرمان و ئامانجەكانى ۋەزارەتە كەو بەرپۆۋەبەرايەتتەكانى دابىرى و ئەر كوفرمانى يەكە بەيەكەيان رىك بخت، جا، بۇ ۋەدەيەتتەنى ئەۋانە ئەم ياسايدۇ دانرا.